

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ І ПРОБЛЕМА САМОТНОСТІ

Сучасне українське суспільство знаходиться у стані радикальної трансформації. Вплив мас-медіа, комп'ютерних мереж, Інтернет-технологій призводить до зміни сприйняття світу людиною. Комп'ютерні системи забезпечуючи візуальні і звукові ефекти, що занурюють користувача в уявний світ за екраном – створюють віртуальну реальність. Віртуальність (від лат. *Virtus* – потенційний, можливий) – вигаданий об'єкт, суб'єкт, категорія, ставлення, дія, не присутній в цей час в реальному світі, а створений лише грою уяви людської думки. Віртуальна реальність змінює наш образ життя. Справа не тільки і не стільки в тому, що ми витрачаємо частину свого часу «подорожуючи по кіберпросторі» – змінюються наші психо-соціологічні установки і стереотипи. Змінюється структура у вічній філософській проблемі «людина і світ», «людина і інші». В системі «людина і світ» індивід відчуває волю оточуючого світу, що викликає конфліктне сприйняття своєї незначущості (Ж. П. Сартр), що призводить до розвитку відчуття загубленості, самотності, безнадії. Усвідомлення своєї «закинутості» посилює ці почуття, що призводить до послаблення соціальних зв'язків людини зі Світом і зростанню психологічної напруженості і роз'єднаності, які називаються «екзистенціальним страхом» (А. Камю). Картину довершує усвідомлення безсилля що-небудь змінити в цьому сумному світі.

Доволі часто людина не знаходячи себе в реальному світі чіпляється за ілюзорну можливість реалізувати себе, заявити про своє існування. Якщо реальний світ був глухим до її закликів, то віртуальний світ дає їй можливість для самореалізації. Найбільша небезпека віртуальної реальності, на нашу думку, в тому, що вона може підмінити собою реальність. Все більше людей почувають себе в кіберпросторі комфортніше, ніж в реальному житті. В нашій психіці все більше місця займають образи та події віртуального світу, змушуючи потіснитися відображення реальному світу. Віртуальний світ і спілкування в Інтернеті стало настільки популярним, що багато людей забувають про спілкування в реальному. Реальна зустріч ставить людей в певні рамки, зобов'язує до безпосереднього емоційного контакту, а Мережа – вона завжди під рукою. Віртуальна реальність є технічною реалізацією наших уявлень про ідеальний світ. «Відносини змінила техніка, – вважає австралійський філософ і футуролог, автор книги «Файли майбутнього: історія наступних 50 років» Р. Уотсон. Ще в 1909 р. З. Фрейд переконував, що телефон не лише дозволяє людям спілкуватися на відстані, але і віддаляє їх одну від іншої. Так на сьогоднішній день лавина електронних повідомлень примушує відкладати реальне спілкування на потім. Вчені переконані, що в епоху, коли нас все більше пов'язує Інтернет, ми все більше віддаляємося один від одного. Як це не дивно, в наше інформаційне століття з його комунікативними надможливостями і глобалізацією люди стають все більш самотніми. Зокрема, до такого парадоксального висновку, ґрунтуючись на феноменології К. Ясперса приходять екзистенціалізм.

Науковий керівник – Скиба І. П.